

Nr. înregistrare: 386/15.05.2026

Către: Ministerul Energiei

În atenția: Direcției responsabile de implementarea Fondului pentru Modernizare

Secretarului de Stat responsabil cu Fondul pentru Modernizare

Subiect: Observații și propuneri de revizuire a Ghidului solicitantului – „Sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie solară, cu capacități de stocare integrate, pentru autoconsum pentru entități publice”, Programul-cheie 1: Surse regenerabile de energie și stocarea energiei, versiunea 0/2026

Stimată doamnă / Stimate domn,

Asociația Consultanților în Management din România (AMCOR), în calitate de asociație profesională reprezentativă a firmelor de consultanță în management și de membru în cadrul FEACO, ICMCI și UPLR, vă transmite prezentele observații și propuneri privind revizuirea unor prevederi incluse în versiunea 0/2026 a Ghidului solicitantului aferent apelului dedicat investițiilor în capacități de producere a energiei electrice din surse regenerabile, cu capacități de stocare integrate, pentru autoconsum pentru entități publice, finanțat prin Fondul pentru Modernizare, Programul-cheie 1: Surse regenerabile de energie și stocarea energiei.

Prevederea vizată și care se propune a fi revizuită este următoarea:

„Instalația de producere trebuie să deservească același loc de consum la care este racordată, fiind conectată în spatele aceluiași punct de delimitare. Proiectele care presupun producerea energiei într-un loc și consumul acesteia într-un alt loc nu sunt considerate proiecte de autoconsum și sunt neeligibile.”

În urma analizei Ghidului solicitantului, publicat spre consultare publică în data de 01.05.2026, apreciem că această prevedere, în forma actuală, limitează semnificativ posibilitatea entităților publice de a accesa finanțarea, reduce eficiența programului și poate conduce la excluderea unor proiecte mature, fezabile și conforme cu obiectivul apelului, respectiv acoperirea consumului propriu al beneficiarilor publici prin energie produsă din surse regenerabile.

Considerăm necesară menținerea caracterului de autoconsum al programului, însă apreciem că acesta ar trebui raportat la consumul propriu al beneficiarului public, inclusiv în situația în care este distribuit în mai multe locuri de consum, și nu exclusiv la condiția fizică a racordării instalației de producere în spatele aceluiași punct de delimitare.

În practică, majoritatea entităților publice administrează consumuri distribuite în multiple puncte de consum, precum iluminat public, clădiri administrative, unități de învățământ, baze sportive, sisteme de apă-canal sau alte infrastructuri publice. În special iluminatul public, menționat chiar în ghid ca exemplu de consum propriu în domeniul public, este un sistem distribuit teritorial, care nu poate fi redus la un singur punct de delimitare. În cazul acestor beneficiari, soluțiile centralizate de producere și stocare reprezintă adesea varianta optimă, atât din perspectiva costurilor, cât și a eficienței energetice.

Prin urmare, criteriul relevant ar trebui să fie destinația energiei produse, respectiv acoperirea consumului propriu al beneficiarului, și nu identitatea fizică dintre punctul de producere și fiecare punct de consum.

În completarea celor expuse, apreciem faptul că prevederea actuală exclude consumurile publice distribuite, deși acestea reprezintă consumul principal al multor beneficiari.

În aceste condiții, menținerea cerinței ca instalația de producere să fie conectată în spatele aceluiași punct de delimitare conduce la:

- limitarea accesului la finanțare pentru un număr semnificativ de UAT-uri și instituții publice;

AMCOR (Asociația Consultanților în Management din România)

Adresa: str. Avram Iancu, nr. 22, sector 2, București

Date de contact: office@amcor.ro, tel. 021.311.51.75, fax 031.817.44.81, www.amcor.ro

- fragmentarea investițiilor în proiecte de dimensiuni reduse și eficiență scăzută. În mod explicit, condiția „același loc de consum/ același punct de delimitare” poate fragmenta investițiile în proiecte mici, împiedică agregarea consumului propriu al beneficiarului, reduce posibilitatea dimensionării eficiente a instalației fotovoltaice și a capacității de stocare, blochează proiecte amplasate pe terenuri potrivite dar aflate în alt loc decât punctele principale de consum și poate descuraja beneficiarii care au deja documentații tehnico-economice elaborate pe baza unor soluții de autoconsum agregat;
- imposibilitatea utilizării unor amplasamente adecvate tehnic pentru dezvoltarea capacităților fotovoltaice și a sistemelor de stocare. De exemplu, unele UAT-urile mici și medii, care nu dispun întotdeauna de amplasamente adecvate lângă fiecare loc de consum, dar pot deține terenuri potrivite pentru dezvoltarea unei capacități fotovoltaice centralizate, dimensionate pentru acoperirea consumului propriu agregat;
- necesitatea amplasării sistemelor BESS în incinte sensibile, precum spitale, școli sau centre sociale, unde există constrângeri de siguranță și securitate la incendiu. Această situație ridică probleme serioase de siguranță, securitate la incendiu, acces pentru intervenție și compatibilitate cu funcțiunile existente ale acestor clădiri. În multe cazuri, amplasarea unui sistem BESS de capacitate relevantă în incinta unui spital, a unei școli sau a unui centru social poate fi imposibilă sau contraindicată din punct de vedere tehnic, urbanistic sau al securității la incendiu.

Astfel, apelul riscă să finanțeze doar consumuri punctuale și de dimensiuni reduse, nu consumurile principale ale beneficiarilor publici.

Totodată, din perspectiva practică a implementării, apreciem că obiectivul programului poate fi atins și prin permiterea utilizării energiei pentru acoperirea consumului propriu agregat al beneficiarului, inclusiv prin mecanisme de compensare între mai multe locuri de consum aparținând aceleiași entități publice, cu respectarea legislației aplicabile și a condițiilor de monitorizare.

În plus față de cele enunțate, considerăm faptul că prevederea actuală din Ghidul solicitantului contravine cadrului legislativ aplicabil și principiului ierarhiei actelor normative.

Conform **Legii nr. 123/2012**, astfel cum a fost modificată și completată, prosumatorul:

- are dreptul de a produce energie electrică din surse regenerabile pentru consum propriu;
- poate compensa energia electrică produsă și livrată cu energia consumată din rețea **pentru alte locuri de consum și/sau locuri de producere și consum ale acestuia**, în condițiile stabilite de lege și reglementările ANRE.

Prin Decizia pronunțată la data de 29 aprilie 2026, definitivă și general obligatorie, Curtea Constituțională a României a confirmat constituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, validând expres principiul potrivit căruia surplusul de energie produs într-o locație poate fi utilizat pentru compensarea consumului din alte locuri de consum aparținând aceluiași prosumator. Mecanismul compensării între locuri distincte de producere și consum a fost astfel nu doar reglementat legislativ, ci și confirmat ca fiind conform Constituției. Considerentele acestei decizii sunt pe deplin aplicabile, prin analogie, autorităților publice locale, cu atât mai mult cu cât acest drept este consacrat expres de art. 73¹ alin. (2) din Legea nr. 123/2012.

În consecință, legislația primară permite explicit utilizarea energiei produse pentru acoperirea consumului propriu aferent mai multor locuri de consum aparținând aceluiași beneficiar.

Ghidul solicitantului, în forma actuală, instituie o restricție suplimentară, limitând autoconsumul la un singur punct de consum, ceea ce contravine cadrului legislativ aplicabil și principiului ierarhiei actelor normative.

În opinia noastră, este în interesul Ministerului Energiei ca programul să permită proiecte robuste, mature și eficiente economic, cu condiția ca energia produsă să fie destinată consumului propriu al beneficiarului și să nu fie utilizată pentru furnizarea către terți.

Înțelegem preocuparea Ministerului Energiei de a evita finanțarea unor proiecte care ar avea ca scop principal producerea de energie pentru vânzare. Considerăm însă că acest risc poate fi prevenit printr-un mecanism de verificare și monitorizare, fără a fi necesară o condiție fizică rigidă privind același punct de delimitare.

Propunem ca, pentru proiectele în care producția și consumul nu sunt localizate în același punct de delimitare, autoconsumul să fie verificat prin documente și condiții clare:

- a) lista locurilor de consum proprii incluse în proiect, cu indicarea POD-urilor, furnizorului, operatorului de distribuție și consumului anual istoric
- b) dovada că locurile de consum aparțin aceluiași beneficiar sau, după caz, entităților publice partenere
- c) centralizatorul consumului anual pentru toate locurile de consum incluse în proiect, pe baza facturilor sau a altor documente justificative
- d) simularea producției anuale estimate și demonstrarea faptului că instalația este dimensionată pentru acoperirea consumului propriu agregat
- e) menținerea indicatorilor AC.1-AC.5, dar calculați prin raportare la consumul propriu agregat al beneficiarului
- f) interdicția expresă de utilizare a energiei pentru consumatori terți care nu au calitatea de beneficiar sau partener în proiect
- g) raportare anuală în perioada de monitorizare, pe baza facturilor, datelor de măsurare și documentelor de compensare aplicabile

Prin acest mecanism, Ministerul poate verifica obiectiv caracterul de autoconsum al proiectului, fără a exclude beneficiarii care au consum public distribuit.

Solicitare principală

Având în vedere argumentele expuse mai sus, **solicităm revizuirea prevederii din Ghidul solicitantului solicitantului – „Sprijinirea investițiilor în noi capacități de producere a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie solară, cu capacități de stocare integrate, pentru autoconsum pentru entități publice”, Programul-cheie 1: Surse regenerabile de energie și stocarea energiei, versiunea 0/2026, în sensul eliminării condiției potrivit căreia instalația de producere trebuie să deservească exclusiv același loc de consum la care este racordată și să fie conectată în spatele aceluiași punct de delimitare.**

Solicităm înlocuirea acestei condiții cu o formulare care să permită acoperirea consumului propriu al beneficiarului, inclusiv în situația în care acesta este realizat la nivelul mai multor locuri de consum aparținând aceluiași beneficiar sau entităților publice partenere, cu respectarea legislației aplicabile și a condițiilor de monitorizare prevăzute prin ghid.

Totodată, indiferent de soluția adoptată cu privire la condiția de colocalizare, solicităm clarificarea oficială a următoarei întrebări: în sensul prezentului ghid, «locul de consum» corespunde unui singur Punct de Delimitare (POD) / Aviz Tehnic de Racordare, sau poate reprezenta ansamblul punctelor de delimitare ale aceluiași beneficiar racordate la rețeaua aceluiași operator de distribuție? Ghidul utilizează noțiunea de „loc de consum” fără a o defini explicit. Ghidul face trimitere expresă la Regulamentul ANRE nr. 59/2013, unde „locul de consum” este definit tehnic per punct de delimitare. Aplicată strict, această definiție ar impune verificarea indicatorilor AC.1-AC.5 per POD individual, făcând imposibilă demonstrarea autoconsumului la nivel de instituție pentru beneficiarii cu patrimoniu dispersat și multiple POD-uri. Răspunsul la această întrebare este esențial pentru calculul corect al indicatorilor AC.1-AC.5 și pentru structurarea studiului de fezabilitate, indiferent de modul în care va fi reformulată condiția de colocalizare.

Față de cele menționate, vă adresăm rugămintea să clarificați următoarele aspecte:

- Cap. 1.5, indicator AC.4

AC.4 — Raport de putere a stocării (R_P):

Formula: $R_P = P_stoc / P_PV$. Condiție obligatorie: $R_P \geq 2,00$ (respectiv $P_stoc \geq P_PV$).

Solicităm clarificarea valorii corecte a pragului ($R_P \geq 1,00$ sau $R_P \geq 2,00$) și corelarea cu textul din paranteză.

Formula $R_P = P_{\text{stoc}} / P_{\text{PV}}$ cu condiția $R_P \geq 2,00$ implică matematic $P_{\text{stoc}} \geq 2 \times P_{\text{PV}}$, iar nu „ $P_{\text{stoc}} \geq P_{\text{PV}}$ ” cum este precizat în paranteză. Cele două formulări generează o ambiguitate cu impact direct asupra dimensionării sistemului de stocare, respectiv asupra fundamentării tehnico-economice a investiției. Având în vedere că dimensionarea capacității de stocare reprezintă un procent semnificativ din valoarea totală a investiției, lipsa unei clarificări poate conduce la abordări diferite și la riscuri de neconformitate în etapa de evaluare.

- Capitolul 2.4, lit. r)/pag. 37 - Capacitatea sistemului de stocare trebuie dimensionată astfel încât să asigure stocarea energiei produse la puterea nominală instalată a centralei de producere existente pentru o durată de minimum 2 ore și maximum 4 ore, respectiv $2 \times P_{\text{RES}} \leq E_{\text{use}} \leq 4 \times P_{\text{RES}}$ (kWh).

În fapt, această prevedere implică faptul că pentru fiecare loc de producere trebuie prevăzută, în mod obligatoriu, o capacitate de stocare de minimum 2h (deci $C = 2 \times P_{\text{AC}}$).

Considerăm că această prevedere este inefficientă din punct de vedere tehnico-energetic și financiar, întrucât în foarte multe cazuri capacitatea instalată va fi considerabil mai mică decât necesarul de energie, ca urmare a limitărilor de spațiu (e.g. : un spital cu structură P+10, o școală generală P+2 cu acoperiș tip șarpantă în mai multe ape etc.).

De asemenea, există situații în care unele puncte de consum ar beneficia de o capacitate de stocare mai mare decât $C = 2 \times P_{\text{AC}}$. Cel mai elocvent exemplu este iluminatul public, a cărui funcționare este fix inversă cu producția efectivă de energie electrică, o capacitate de stocare mai mare instalată în punctul de producție aferent iluminatului public (cu reducerea în celelalte puncte de consum/producție) ar maximiza din punct de vedere operațional/energetic/financiar acest contur energetic.

Recomandăm eliminarea limitei minime de 2h/loc de producere și modificarea prevederii.

- Cap. 2.5/pag. 39 - cheltuielile cu bransamentul (conectarea la stația de transformare);

Pentru proiectele de tip CEF cu mai multe locuri de producere și/sau consum (specific autorităților publice cu structuri administrative dispersate), excluderea integrală a costurilor de racordare conduce la imposibilitatea practică a implementării. Costurile de racordare reprezintă în medie 5–15% din valoarea totală a investiției, iar suportarea lor exclusiv din fonduri proprii blochează finanțarea.

Propunerea de eligibilitate condiționată respectă principiul proporționalității și menține controlul asupra cheltuielilor prin raportare la ATR și plafoanele euro/MW deja prevăzute.

Referință legală: Ordinul ANRE nr. 59/2013, art. privind structura instalației de racordare vs. instalația de utilizare.

Reformulare propusă: „cheltuielile cu bransamentul (conectarea la stația de transformare), cu excepția costurilor de racordare aferente proiectelor cu mai multe locuri de producere/consum, care sunt eligibile în limita prevederilor avizelor tehnice de racordare emise de operatorul de distribuție și a încadrării în plafoanele de finanțare prevăzute la Cap. 1.7.”

- Cap. 7.1/pag. 56 - Plata prefinanțării este condiționată de constituirea unei garanții irevocabile și necondiționate în procent de maxim 100% din valoarea prefinanțării, prezentată sub forma unei scrisori de garanție (SG) bancară emisă de o instituție bancară.

Pentru proiectele cu valoare maximă de 10 mil. euro, aplicarea unui procent de 30% pentru prefinanțare conduce la necesitatea constituirii unei garanții bancare de aprox. 3 mil. Euro. Costurile de emiter se situează între 0,5% și 2% anual din valoarea garantată, generând un efort financiar de 15.000–60.000 euro anual pe durata implementării (cca. 24 luni). Aceste costuri sunt neeligibile și trebuie suportate din bugetele locale. UAT-urile sunt entități publice supuse controlului financiar preventiv, auditului public și transparenței bugetare; riscul de utilizare necorespunzătoare a prefinanțării este redus prin cadrul legal aplicabil.

În acest context, obligația constituirii garanției bancare poate genera un efect de descurajare și o constrângere administrativă semnificativă pentru unitățile administrativ-teritoriale, afectând capacitatea acestora de a accesa și implementa finanțările nerambursabile.

În acest sens, considerăm oportună reanalizarea și eliminarea sau înlocuirea acestei obligații pentru beneficiarii de tip UAT, prin utilizarea exclusivă a mecanismelor instituționale de garantare existente (hotărâri ale consiliilor locale/județene), suficiente pentru acoperirea riscurilor financiare aferente prefinanțării.

- Cap. 8/pag. 61, punctul 7. să nu înstrăineze imobilul pe care se implementează proiectul;

Pe durata perioadei de monitorizare pot interveni situații frecvente de reorganizare instituțională sau administrativă (transferuri între consilii județene și consilii locale, comasări de unități de învățământ sau sanitare, modificări de subordonare administrativă), fără afectarea regimului juridic public al imobilului și fără schimbarea destinației acestuia. Aceste situații nu reprezintă înstrăinare către terți și nu afectează obiectivul investiției. Pentru asigurarea principiului proporționalității, considerăm oportună clarificarea prevederii.

Reformulare propusă: „Să nu înstrăineze către terți imobilul pe care se implementează proiectul. Transferurile de proprietate sau de administrare între entități publice (ca urmare a reorganizărilor administrative, fuziunilor, comasărilor de instituții publice, schimbării subordonării ierarhice) sunt permise, cu condiția menținerii destinației publice a imobilului și a continuării operării investiției finanțate, prin notificarea prealabilă a finanțatorului.”

- Cap. 1.6/pag. 20, Cap. 1.7/pag. 24, Cap. 2.4/pag. 34, Cap. 3.1.3/ pag. 45.

Cap. 1.6. La semnarea contractului, pentru conversia în lei a ajutorului acordat beneficiarilor se va folosi cursul BCE valabil în prima zi a anului lansării sesiunii de depunere.

Cap. 1.7. Finanțarea se acordă în lei sub formă de avans și de rambursare a cheltuielilor efectuate și nu poate depăși 10 milioane euro pe beneficiar, echivalent în lei la cursul BCE valabil în prima zi a anului lansării sesiunii de depunere.

Cap. 2.4. Valoarea ajutorului de stat solicitat nu depășește 10 milioane EUR pe beneficiar (echivalent în lei la cursul BCE valabil la data întocmirii studiului de fezabilitate). (pentru proiectul propriu și valorile aferente participării în parteneriate

Cap. 3.1.3. Studiul de fezabilitate prezentat nu va fi mai vechi de 2 ani, iar cursul de schimb utilizat va fi cursul BCE valabil la data întocmirii acestuia.

Cele patru prevederi utilizează momente de referință diferite pentru cursul BCE (prima zi a anului lansării sesiunii vs. data întocmirii Studiului de fezabilitate), generând inconsecvențe în determinarea valorilor în lei și risc de neconformitate. Solicităm clarificarea oficială a momentului de referință unic aplicabil.

Solicităm stabilirea unui curs euro unitar și a unui moment de referință unic. Eliminarea mențiunii privind parteneriatele.

- Cap. 1.5 / pag. 17 (AC.3) coroborat cu Cap. 1.3.2 / pag. 11 și Cap. 2.4 lit. m) / pag. 35;

AC.3 - Raport de dimensionare pentru autoconsum (R_{ac})

R_{ac} = Indicator care arată dacă instalația este dimensionată pentru acoperirea consumului propriu.

Formula: $R_{ac} = P_{an} / C_{an}$.

Condiție obligatorie: $R_{ac} \leq 1,00$.

Prin excepție, se acceptă $R_{ac} \leq 1,10$ în cazuri justificate și documentate în Studiul de fezabilitate (ex.: consum viitor aprobat/documentat, sezonalitate pronunțată).

Cap. 1.3.2: eligibilitatea pompelor de căldură; supradimensionarea proiectelor față de consumul istoric, în baza datelor din auditul energetic.

Implementarea pompelor de căldură poate genera creșteri ale consumului de 50–100%, în funcție de sistemul substituit. Ghidul permite supradimensionarea față de consumul istoric (Cap. 1.3.2), dar impune $R_{ac} \leq 1,00$ (1,10 excepțional) fără definirea bazei de calcul C_{an} . Există două interpretări posibile: consumul istoric sau consumul ajustat post-investiție, cu rezultate semnificativ diferite asupra eligibilității și dimensionării. Solicităm clarificarea unitară pentru aplicarea predictibilă a ghidului.

Solicităm clarificarea oficială a metodologiei de determinare a consumului de referință (C_{an}) pentru proiectele care includ pompe de căldură: dimensionare raportată la consumul istoric sau la consumul ajustat post-implementare. Includerea în Cap. 2.4 lit. m), conținut Audit Energetic, a obligativității analizei impactului instalării pompelor de căldură asupra consumului electric.

- Cap. 2.3/pag 29, Cap. 3.1.6/pag. 48 Raportul de audit economic;

În cadrul Cap. 2.3 (pag. 29) și Cap. 3.1.6 (pag. 48), este prevăzut în lista documentelor obligatorii „Raportul de audit economic”, fără ca acest document să fie definit în mod explicit în cuprinsul ghidului.

În forma actuală, nu sunt precizate elemente esențiale pentru aplicarea unitară a cerinței, respectiv:

- conținutul minim al raportului;
- calificarea și statutul profesional al persoanei/instituției care îl elaborează (de exemplu auditor financiar, expert contabil sau altă categorie profesională);
- perioada de referință a analizei;
- aplicabilitatea diferențiată în funcție de tipul beneficiarului.

Această lipsă de claritate generează dificultăți în interpretarea și pregătirea documentației de către solicitanți, în special în cazul unităților administrativ-teritoriale, care nu au în mod curent obligația realizării unui audit economic extern anual.

De asemenea, având în vedere faptul că numeroși beneficiari au demarat deja pregătirea documentațiilor tehnico-economice pe baza versiunilor anterioare ale ghidului, considerăm necesară acordarea unui termen rezonabil între publicarea versiunii finale și deschiderea apelului, precum și introducerea unor prevederi tranzitorii privind utilizarea documentațiilor deja elaborate

Vă rugăm să analizați prezenta solicitare și să dispuneți revizuirea prevederii menționate înainte de publicarea versiunii finale a Ghidului solicitantului.

AMCOR își exprimă disponibilitatea de a participa la un dialog tehnic cu reprezentanții Ministerului Energiei în vederea identificării unei soluții echilibrate, care să mențină caracterul de autoconsum al apelului și, în același timp, să permită implementarea eficientă și realistă a proiectelor de către entitățile publice.

Cu stimă,

Petre Luigi LUICAN

Președinte AMCOR

Verificat de către Comisia Profesională de Fonduri Europene (CPFE) a AMCOR.

Lucian NAUM

Coordonator CPFE AMCOR